

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 140.

10. Grudnia 1819.

Wiadomości krajowe.

Z Wiednia dnia 26. Listopada. — We Czwartek to jest d. 25. b. m. odprawiono pierwszą obradę, zgromadzonych tu Gabinetów, Dworów Niemieckich w dmschu C. K. nadwornej Kancelaryi tajney i Stanu.

Do obrad tych należą następiące Członki:

- 1.) Ze strony Austrii: C. K. Minister Stanu i Konferencyi, tudzież Minister spraw zewnętrznych Xiążę Metternich, który orsz przewodniczy tym obradom.
- 2.) Imieniem Pruss: Minister spraw zewnętrznych Hrabia Bernstorff, tudzież zaawierzytelnieni przy Dworach Ces: Austrijskim i Król Wirtemberskim, nadzwyczajni Posłowie i Ministrowie pełnomocni, Jenerał Porucznik Baron Krusemark i P. Küster.
- 3.) Imieniem Bawaryi: Król. Radca Stanu i jeneralny Dyrektor Ministerstwa spraw wewnętrznych Baron Zentner, tudzież Król. Poseł przy C. K. Austr. Dworze Baron Stainlein.
- 4.) Imieniem Saxonii: Król. Minister gabinetowy Hrabia Einsiedel i Król. Poseł przy C. K. Austr. Dworze Hrabia Schultenburg.
- 5.) Imieniem Hannovera: Król. Minister gabinetowy Hrabia Münster i zaawierzytelniony przy C. K. Austr. Dworze Poseł, Minister Stanu Hrabia Hardenberg.
- 6.) Imieniem Królestwa Wirtemberskiego: Król. Minister Stanu i Poseł przy C. K. Austr. Dworze Hrabia Mandelslohe.
- 7.) Imieniem W. Xięstwa Badńskiego: Minister spraw zewnętrznych W. Xięstwa Baron Berstett i Poseł W. Xięstwa przy C. K. Austr. Dworze Baron Tettenborn.
- 8.) Za Elektorstwo Heskie: Poseł przy C. K. Austr. Dworze Baron Münchhausen.
- 9.) Za W. Xięstwo Heskie: Radca tajny i Marszałek nadworny, Baron Du Thil.
- 10.) Imieniem Danii za Xięstwo Holsztyń-

skie: Minister Stanu i Poseł przy C. K. Austr. Dworze, Hrabia Bernstorff.

- 11.) Imieniem Niderlandów za Luxemburg: Król. Minister oświecenia, przemysłu i osad P. Falk.
 - 12.) Za Domy W. Xiążęce i Xiążęce Saskie: tajny Minister Stanu Baron Fritsch.
 - 13.) Za Xięstwo Brunszwickie i Nassaukskie Xiążęco-Nessanski Minister Stanu, Baron Marschall.
 - 14.) Za Xięstwa Mecklemburg-Schwerin i Strelitz: tajny Minister Stanu, Baron Plessen.
 - 15.) Za Xięstwo Holsztyńsko-Oldenburskie, Anhalt i Schwarzburg: Prezes naywyższego Trybonatu Appellacyi Xięstwa Oldenburskiego, P. Berg.
 - 16.) Od Xięstwa Hohenzollern, Lichtenstein, Reuss, Schaumburg-Lippe, Lippe i Waldeck oczekują jeszcze Pełnomocnika.
 - 17.) Za miasta wolne: Senster Lubeki P. Hach.
- Co chwila oczekują przybycia Niderlandzkiego, i Luxemburkiego Wotanta, Król. Ministra Stanu P. Falka.

Wiadomości zagraniczne.

Wyspy Jońskie.

Według ogłoszenia wysłanego w Korfu d. 8. Października, przywrócona została spokoynosc na wyspie St. Manra. Herszty buntowników znajduj się w mocy Jenerałego Dowodcy Fryderyka Adam i oczekują kary; uwiedzeni włóścianie, popowracali do domów oddawszy się spokojnie zatrudnieniom swoim.

Już od niejakiego czasu cieszyli się Grecy Wysp Jońskich nadzieją, że będą mieli w Oyczyźnie swojej utworzoną Akademię. Dobrodziostwo to odebrali teraz, za steraniem Lorda Guilford, byłego P. North, wnuka sławnego Ministra tegoż imienia. Rząd upoważnił tego samego Lorda, aby Akademię tę

na wyspach Jonskich urządził, w skutek czego mianował iuz Professorów dla różnych wydziałów naukowych, mając przy obieraniu ich wyjątkowy wzgląd na rodowitych Greków, których zasługi są uznane.

Wielka Brytania.

Z Londynu d. 13. Listopada. — Xiążę Rejent wyjechał temi dniami z Londynu do Windsor celem odwiedzenia Króla, który jak słychać, pomimo, że lekarze inaczej zaświadczaią mocno, na siłach upada.

Według doniesień Kuriera przytłoczyli się Katolicy Dublincy do Reformatorów, a tem samem zrobili sobie nową przeszkodę do porozumienia się z nimi, względem swych rozszezeń.

Między Zgromadzeniami Ludu, z otwartością odprawianemi, celowało Zgromadzenie w Hrabstwie Oxford, do którego należało najwięcej posiadaczy dóbr.

W niektórych Hrabstwach wydarzają się noone napady na domy i zabójstwa, przypisują te Reformatoróm, którzy zgromadzają się nocną porą, po największej części uzbroieni. Z tego powodu postanowiły Magistraty Hrabstwa Stafford pomnożyć milicyję tamtejszą do 800 lub 1000 ludzi.

W Manszestrze panie tak wielka trwoga i ostrożność, że wojska stojące tam załoga, nie rozłożono w domach prywatnych, ale w postawionych nymylnie szafaszach. — Radykalisci nie taia się iuz więcej z swoją bronią, i strzelają otwarcie. Niedawno strzelono do dwóch osób będących iuz w sypialnym pokoju, a powołanych za świadków do śledztw Oidamskich przedsięwziętych przeciwko Radykaliscm. Urzędnik Policji Nadin, który w d. 16. Sierpnia poymał był Hnnta i uwięził, postrzelony został także w kapeluszu o północy tak, że go kula drasnęła po czole. Dotąd żaden jeszcze nie został raniiony z tych, do których Radykalisci strzelali.

Dnia 13. Listopada stawil się powtórnie Księgarz Carlile w Sądzie Kingsbenchskim oskarżony o wydawanie pism bluźnierskich przeciwko Bogu. Utrzymywał, że mu przeskadzają bronić się, na co mu oświadczył Lord Sędzia zwierzchny: „Niedopuszczę „tego hynaymoicy, abys W Pan odważył się „mówić lub czynić coś takiego, coby bronilo „maxymę, iż pismo S. nie jest oblawioną wo- „lą Stworcy; wreszcie wolno W Panu użyć „wszelkich srodków obronnych prawem dozwo- „lonych.“ Gdy Carlile zaczął znoua utrzymywać, że maxymy Tomasza Payne są isto-

tną prawdą, zawyrokował Sąd jednoglosnie, aby mu nakazano milczenie, ponieważ nikomu nie może bydź pozwolono, targać się na prawdy Chrześcijańskie w obliczu Sądu. Lord Sędzia zwierzchny, zaprowadzić kazał znoua oskarżonego do więzienia, przydaiać, iż d. 16. przyprowadzony będzie na odwrót do Sądu, celem usłyszenia Wyroku.

Jenerał Devereux, który iak wiadomo zaciągał w Irlandyi Ludzi dla wojska powstańców Ameryki południowej, i wystął iuz część pewną, która przybyła iuz iak słychać na wyspę S. Małgorzaty, sam przesiadacie ieszcze w Londynie, gdzie stara się pożyczyc pieniądze.

Wyspa S. Heleny.

Wiść tylekroć zbiiana, iakoby P. Hudson Lowe odwołany miał bydź z wyspy S. Heleny, ponawia się znoua; zapewniam, że sam tego żądał, i że Następcą jego będzie Pan W. W. Broke.

Francya.

Król wyznaczył młodemu autorowi Niezporów Sycylijskich, P. Delavigne 1200 franków pensyi roczney.

Wyrok Izby Instygatorskiej, Król. Sądu w Paryżu, odsła sprawę odpowiedzialnego Redaktora gazety: *Drapeau blanc* (Chorągiew biała) do Sądu zebranego pod przewodnictwem najwyższego Sędziego (*Assises*). Obwiniony był iak wiadomo o to, że nienaruszalność przedaży dóbr duobownych starał się w piśmie swoim uczynić wątpliwą. Rosprawa Sądowa tego procesu, rozpocząć się ma z końcem miesiąca Listopada.

Jenerał Tarayre, deputowany Departamentu Charenteńskiego, wezwany przed Sąd instrukcyjny za świadka w sprawie towarzystwa przyziaciół prassy, wzbraniał się odpowiadać na dane sobie pytania dla tego, że nie npatrywał w teysprawie żadney zbrodni ani przestępswa, i że nie jest obowiazany. Sąd o tem wiadomiąc, co było mówiono na prywatnych towarzystwach u tego przyziaciół.

Ex - Konwencyonista Leocarpentier, który nie mając pozwolenia, wrócił do Francyi, uwięziony został w Cherbourgu przez milicyję krajową.

Hrabia Forbin Janson, ieden z wygnaneów, który miał pozwolenie przywieść chorą żonę swoją do Francyi, przybył z nią do Nizzy.

Missyjanarze, którzy nagle wyiechali z Brestu i na drodze w Morlaix źle byli

przyciętymi od Ludu, puścili się d. 29. Października *incognito* przez Reunes ku siedzibie Zakonu swojego między Laval i Mayenne.

Z doniesienie o wypadkach zaszytych w Breście, umieszczonego w gazecie Ministerkiej, okazuje się, że Missyie upoważnione zostały od Ministerium spraw wewnętrznych pod warunkiem, aby Missyjonarze prawili tylko w Kościołach: „W takim razie, przydaie gazeta, będzie rzeczą Zwierzchności, czuwać, aby ci Xiąża nie doznawali przeszkód, i aby wolność w sprawowaniu służby Bożej zaręczona Konstytucją w niczem naruszoną nie była.“ Ich atoli mowy na miejscach publicznych równały się wyrażnie dysputom religijnym. Monitor przytem zapewnia, że Lud nie wszczywał z tego powodu żadney wrzawy, ale owszem wykrzyknął „Niech żyje Król!“ obociąż liczone już do 2000 nieukontentowanych opatrzonych w pistolety i t. d.

Dziennik Paryżki Journal de Paris zapewnia, iż Xiążę Richelieu spodziewany w Paryżu dopiero na początku miesiąca Grudnia.

Xiężniczka Wallii przybyła d. 28. Października do Montpellier, gdzie powitały ją Władze miejsowe.

Badania względem zabójstwa popełnionego na Marszałku Brune, dociera teraz Spd w Nimes. Powołat już kilkunastu świadków z Avignon.

Rada Stanu uchwaliła pod d. 12. Listopada ostatecznie, iż nie ma żadnych powodów, ścigania sądownie Jenerata Donadieu ze względu wypadków zaszytych w Grenoblu.

Członkowie towarzystwa przyjaciół prasy zgromadzili się d. 7. Listopada, i upoważnili PP. d'Argenson, Mannels i Benjamin Constant, aby PP. Gevaudana i Simona, którzy z powodu należenia do tego związku przed Sąd stawieni być mają, wspierali swoją radą. Czterech najstawniejszych Adwokatów bronić ich ma w tej sprawie.

Zjednoczone Niderlandy.

Według gazet Bruxelskich wszyscy Officerowie Angielscy, znajdujący się zagranicą, odebrali rozkaz wracania do swoich pułków. Listy pisane z Götynگی donoszą, że rozkaz ten przyszedł i tam do Officerów Angielskich uczących się w Akademii Götyndzkiej.

Z *Bruxelli* d. 17. Listopada. — Wyszło tu ważne pismo na widok publiczny: „O teźnajniejszym stanie Królestwa Niderlandzkiego i o środkach poprawie-

nia go.“ — Pismo to twierdzi między innymi, że pierwszy rok wojny Rewolucyi Francuzkiej, i podobicia Belgium kosztowało 500 milionów Złot. Reńs. tę część Niderlandów.

Włochy.

Według listów nadeszłych z Palermo z d. 29. Października, panowały tam od 4 dni takie upały, jakich doświadczają w Sierpniu; oieptomierz Reaumura, pokazywał w tych dniach 30° ciepła. Dnia 28. Października nastąpiła straszna burza z gwałtownym orkanem, który tak na wyspie jak i na morzu poczynił wiele szkody. (Także i w Wiedniu było w d. 25. i 26. Października niezwyčajne ciepło w tej porze, d. 25go wieczorem o godz. 10tej pokazywał oieptomierz Reaumura t 4" 1/2° ciepła.)

Szwecyia i Norwegia.

Z Sztokolmu donoszą pod d. 29. Października co następuje:

Trwające dotychczas śledztwa, przedsięwzięte od Rządu Norweskiego, z powodu niepokoików, zaszytych w czasie Seymu przesztorocznego, gdzie jak wiadomo tłuszoza włościan ciągnęła ku Chrystianii dla rozproszenia Reprezentantów Ludu, udzielają, jak się od niedawnego czasu okazuje, wiele ważnych objaśnień. Zapewniają, że przedsięwzięcie to było więcej rozgątezione, i większe miało cele, iż się było można spodziewać, gdzie łaska i zważenie owoceśney chwili nakazały prawu milczenie. Świeże odkrycie zabiegów winien Rząd znanej zdolności i doświadczeniu jednego Urzędnika, i chociaż ieszoze nie wiedzą nic w publiczności, jaki stan jest rzeczy, wnieść atoli można o ważności przedmiotu z tego, że niejski Halvor Hoel, bogaty włościanin z Hedemarken (żyzna krajna leżąca na północ od Chrystianii) i ieszoze drugi nazwiskiem Asche, przyprowadzeni zostali w łańcuchach do Chrystianii, dla wytoczenia przeciwko nim processu. Hoel miał prócz tego opinię publiczną przeciwko sobie, i gdy przed kilkoma lsty mianowany był Członkiem Seymu, niechcieli go drudzy Reprezentanci scierpić między sobą.

Późniejsze wiadomości z Chrystianii, prostnią dawniejsze doniesienie o uwięzieniu Halvor Hoela, że nie ón, ale szwagier jego uwięziony został, przydaając, iż urzędowne porozumiewanie się Władz ustanowionych w Norwegii w sprawie Hoela trwa ciągle,

lecz że jeszcze nie stanowczego nie urządzono względem niego.

Wielki Rządca Sztokholmski, kazał ogłosić pod 28. Listopada, że wszyscy mieszkańcy domów posiadacze, wskazać mają Rządowi pod karą u przeciągnięciu 72 godzin, wieściujących w nich cudzoziemców z podaniem ich nazwiska, stanu, i zamiaru ich przebywania w tym Kraju. Osoby należące do Postów zagranicznych wyłączone są od rozporządzenia tego.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 30go Listopada. — Jego Cesarzko - Królewska, Mość przychyliła się do prośby JW. Woiewody Senatora Sobolewskiego, Ministra Prezydującego w Komisyi Rządowej Sprawiedliwości, przez wzgląd na słabe zdrowie, ciągłym i gorliwym urzędowaniem nadwątłone, najłaskawiej owołnić go raczył od przetrwania w tejże Komisyi, mianując go Ministrem Stanu, zasiadającym w Radzie Stanu i Radzie Administracyjnej; w miejsce Jego Najjaśniejszy Pan mianować raczył Ministrem Prezydującym w rzezonney Komisyi: JW. Kasztelana Węglńskiego.

Wkrótce ogłoszonym zostanie Dekret Najjaśniejszego Pana zwolniający Seymiki; oraz Ukaz do Rządzącego Senatu Państwa Rossyjskiego, w przedmiocie stosunków handlowych między Rossyją a Królestwem.

Jego Cesarzowicowska Mość, Wielki Xiążę Konstanty, wyjechał z tej stolicy do Petersburga, dnia 27. b. m. rano.

Dziś w południe skończy się tu tegoroczny walny Jarmark Wszystkich Świętych.

Dnia 31. Października zszedł z tego Świata w Bononii, w 54 roku życia Tadeusz Matuszewio Poseł Wielkiego Seymu, późny Minister Skarbu, a konieco Senator Królestwa Polskiego. — Długo zuchwy niemocą. szukał ratunku pod łagodnym Niebem na klasztorney Włochów ziemi; znalazł tam, zgony niewczesny! Po dziesięciodniowej chorobie, żyć przestał w Bononii. Na wieść pogorszenia się przyjaciela choroby, zbiegł z Florencyi do Bononii Xiążę Adam Czartoryski Senator Woiewoda; lecz inż Matuszewio nie było. Xiążę na dopełnienie ostatniey usługi Chrześciana i przyjaciela, tklwie zajął się jego pogrzebem, i dostojnym ciała złożeniem w grobie Campo-Santo zwanym. — Mąż ten znakomity obywatelstwem, oną, nauką, wymową, rzadką roztropnością i nuiarkowaniem, jako świadczą trzechetne prace jego na W. Seymie, korzystne dla Skarbu i dla Kraiu urządzenia ku udoskonaleniu systemu skarbowego dające, i miane na ostatnim Seymie mowy, uznane za wzory obywatelstwa i krasomowstwa, zasłużył się także literaturze i poezyi, przez liczne pisma i rozmaite a pełne wdzięku rymy, mianowicie przełane na oczysty język pienia Delila, w których sztukę tłumaczenia porównał z twórczą sztuką poezyi i stanął obok wzoru swojego. Nadto obdarzony z natury przyjemnością charakteru i zewnętrzney postaci, tudzież zwiwalającą pięknocią głosu, nymował wszystkich serca dla siebie i pozyskał u całej powszechności, miłość i szacunek, które stratę jego tem dotkliwszą uczyniły. Jakim był Urzędnikiem i obywatelem, takim mężem i oycem, a pozostałe dzieci czują zapewne żywiej, co utraciły, niż pióro wyrazić potrafi.

Gazeta Lwowska Polska wychodzić będzie w roku przyszłym podług dotychczasowego urządzenia, to jest: każdego tygodnia trzy numera wiadomości politycznych a trzy Rozmaitości. Do każdego numeru przyłączony dodatek doniesień urzędowych i prywatnych, kurs monety, ceny targowe, spis przybywających do Lwowa i z tad wyjeżdżających i t. d

Cena prenumeraty zostaje ta sama, iak była roku biejącego, mianowicie półrocznie od 1. Stycznia do ostatniego Czerwca 1820 płaci się Złotych Reńskich Dwadzieścia ctery w Wal. Wied.

PP. Prenumeratorowie upraszają się aby, tę gazetę przed końcem biejącego miesiąca zamówić raczyli, w Lwowie, w Expedycyi gazet C. K. Zwierzchniego Urzędu pocztowego Lwowskiego, a na Prowincyjach w C. K. miejscowych stacyach pocztowych.